

[Gunnar Jønsen.]

tilfælde folketingets skyld, fordi vi vedtager de love, de foreslår. Men meget af det forgår i hvert fald over administrationen.

Vi er enige om, at det sundeste fremover i forholdet mellem stat og kommuner vil være, at flere opgaver overføres til kommunal regie, og som sagt er vi også enige om, at tilskuddet skal gives efter objektive kriterier.

Men så vil jeg gerne gøre opmærksom på endnu et forhold: imens man endnu fra statens side gav refusioner på kommunernes udgifter, om ikke efter regning så i hvert fald ud fra det, de investerede i skoler, haller osv., var det sådan, at de rige egne fik et større tilskud, fordi de ud af deres egen kapital var i stand til at sætte flere ting i gang. Nu kommer de fattigere dele af landet måske og vil gerne investere i tilsvarende faciliteter. Derfor skulle det meget nødigt gå sådan, at mens de rige egne har fået deres medstatstilskud, skal de fattige egne, når de nu skal til at have deres, selv betale en større part af det. Også det vil jeg gerne at vi får lejlighed til at drøfte i udvalget.

Endnu et lille problem, man også har i kommunerne, er spørgsmålet om statens udbetaling af tilskud og af de udlæg, kommunerne har haft på statens vegne. Der er ganske vist i de senere år sket en del med hensyn til, at staten har fremskyndet en stor part af sine betalinger. Men der er alligevel meget tilbage at ønske. Det er mange gange sådan, at kommunerne må udlægge ret store beløb på statens vegne, hvilket bevirker, at de har en meget svingende likviditet. De kan en dag stå med en meget stor kassebeholdning, som de ikke kan anbringe til nogen rente, idet den skal være klar til udbetaling i løbet af kort tid, og fjorten dage efter har de så, fordi de har udbetalt beløb på statens vegne, et stort underskud og har måttet trække på kassekreditter el. lign. Jeg vil gerne vide, om indenrigsministeren er i stand til at optage forhandlinger med de enkelte kommuner om at få statstilskuddet ud til kommunerne, sådan at kommunernes kassebeholdning kan være af mere jævn størrelse hele året igennem.

Til sidst vil jeg gerne omtale en lille ting, som jeg udmærket godt ved ikke absolut

vedrører disse to lovforslag, men som alligevel har stor betydning, når vi diskuterer kommunernes byrdefordelingsforhold. Det er spørgsmålet om låneloft og investeringsloft. Det er helt rimeligt, at man fra indenrigsministeriets side forlanger både et låneloft og et investeringsloft. Der ville i de fleste kommuner være en eller flere pressionsgrupper, som ville være i stand til over for kommunalrådet at tvinge deres interesser igennem, hvis ikke et loft af en eller anden art til gengæld tvang kommunalrådet til at holde igen og prioritere de ønsker, man har i en kommune, meget stærkt. I øjeblikket er disse lofter baseret på de tidligere års investeringer. Man må meget nødigt komme i den situation, at det går med dette, ligesom det gik med valutacentralen i sin tid, sådan at det bliver de „grossister“, som én gang har engageret sig, der fortsætter med at få de årlige tildelinger, og så det er umuligt for nye at komme til. Det vil være af betydning, at det ikke bliver en investering i nogle tilfældige år, der bliver bestemmende for en kommunes fremtidige skæbne, men at man på et eller andet tidspunkt kommer ind i en diskussion om at finde frem til nogle kriterier for, på hvilken måde kommunerne kan få lov til at investere. Jeg ved godt, det bliver vanskeligt, og jeg er helt enig i, at naturligvis er man nødt til at holde igen, om man kan bruge det udtryk, fra statsmagtens side.

Jeg synes, jeg lige vil give den oplysning, at medens kommunerne i mange år har været meget belastende for lånemarkedet, når de skulle have penge til deres investeringer, er situationen nu den omvendte, at kommunerne i dag tilbagebetaler større lån, end de optager. Med andre ord er kommunerne som helhed med til at skaffe penge til lånemarkedet i modsætning til for nogle få år siden, hvor de belastede lånemarkedet temmelig stærkt.

Alt i alt må vi sige, at vi vil være meget villige til en diskussion og et grundigt udvalgsarbejde, og vi tilsiger vor velvillige støtte til disse to lovforslags behandling.

Inger Lise Petersen: Ifølge de ledsagende bemærkninger er disse to lovforslag en fortsættelse af den reform af byrdefordelingen mellem stat, amter og kommuner, som ind-